

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCI
Telefon 13—74

Luxul în zilele noastre.

Tânguire și țipet mult se aude astăzi din partea tuturor, că viața e scumpă, că traiul e greu și că lefurile și banii nu ajung pentru acoperirea tuturor trebuințelor. În fața acestei situații, în multe cazuri adevărată, se ridică ca o protestare fantoma luxului, ce să observă în lumea de astăzi, atrăgând spre sine pre cei slabi de înger și îndemnându-i la risipă cu cheltueli pentru lucruri nu totdeauna absolut indispensabile. Astfel fiind, nu ne cuprinde mirarea, că lumea este veșnic nemulțumită. Cauza acestor stări de lucruri o pricinuiesc șubredele curente moderniste ale timpului cu toate ideile lor naturaliste și materialiste, cari tind a stabili principii de viață cu totul opuse celor de până acum.

În deosebi materialismul cras al zilelor noastre, dimpreună cu fiii săi impertinenți și excesivi, cum sunt: egoismul, desfrâul și luxul, dimpreună cu surorile acestora: vanitatea, trufia și grandomania, prinzând în ghiarele lor veninoase o mare parte a indivizilor din sânul societății de astăzi, atât intelectuali cât și țărani, ca niște microbi ce se incubă repede, provoacă mereu crize nervoase cu simptome bolnave, prin crearea de situații desnădăjduite cu urmări ruinătoare din punct de vedere material și moral.

Luxul devenit o patimă aproape generală, bântue cu furie înspăimântătoare societatea omenească de astăzi, amenințând-o cu distrugere chiar și în bazele ei așezate de veacuri.

Asemenea unei boale contagioase, acest flagel, căruia par'că nu i-se poate pune stavilă, astăzi ca nici când altădată, a cuprins toate păturile sociale ale omenirii.

Ca unui idol nesațios, luxului i-s'a creat astăzi un cult aproape fanatic prin aderenții săi de ambele sexe, disconsiderându-se practicarea virtuților nobile și cultivarea sentimentelor de caritate și umanitate precum și toate tendințele spre ideal și spre fapte morale. În jurul acestui demon modern, ca într'o horă nebună, se vede adunată toată spoiala societății, formată din cete de invidioși, calomniatori, intriganți, excroci, defraudatori, bandiți și criminali ordinari, împreună cu sfidătorii impulsivi și tovarășele lor de chefuri excesive și desrâu, cari toți n-'au înaintea lor nimic sfânt, nimic sfios, nici respect sau simț de rușine și pentru cari religia este o utopie, iar morala un fleac. Numai viața petrecută în desfătări și plăceri sensuale este singura lor preocupare. Acestora puțin le pasă dacă tragicul lor sfârșit și-l găsesc în balamuc, pușcărie și ocnă sau dacă cad victime ale sinuciderei, după cum se înregistrează zilnic, căci ei consideră crima ca o virtute, iar modestia, înfrânarea și cumpătarea ca o prostie. Căsătoria și viața familiară ei o primesc ca un jug insuportabil, ca o restingere a libertății individuale, de acea aprobă divorțul; iar castitatea o consideră ca ceva nenatural și opus dispozițiilor firești ale omului, pentru acea preamăresc viața de burlac, ca cea mai potrivită pentru a putea stimula adulterul și a practica violul prin triumful seducerilor, cu cari se laudă, ca despre repurtarea unor mari învingeri. De acea unii ca aceștia chiar și cearcă a scuza practicarea luxului prin falsa mentalitate formulată ca principiu nou de viață prin ideile estetismului și evoluționismului modern, în urmarea cărora, luxul nu ar fi a se privi

ca o pornire spre imoralitate ci din contra ca un stimul spre cea ce e frumos și plăcut și prin urmare spre tot ce e bun și desfătător, căci deșteaptă în om simțurile fine și gusturile rafinate și artistice. Deci după ei luxul nici de cum nu ar trebui combătut ci din contră cultivat și încurajat ca o condiție „sine qua non“ a progresului și civilizației. Și într'adevăr se constată, că cei puțini pătrunzători se lasă ușor convinși de această motivare, mai ales câtă vreme societatea de astăzi servește cu exemple detestabile în această direcție, protejând pe toate terenele pe cei luxuoși ca pre adevărații preținși culti și disprețuind sau persiflând pe cei modești și cumpătați ca pre unii, cari nu s'ar putea afirma fiindcă nu țin pas cu lumea și prin urmare ar fi lipsiți de aptitudini pentru avânt și înălțare. Privind însă acest simptom al timpului prin prisma realității, la lumina moralei evanghelice, ne convingem de netemeinicia acestor perverse porniri cu nefastele lor urmări, cari în timpul din urmă au ajuns până acolo de le-au succes a'și imprima pecetea lor murdară chiar și în unele manifestațiuni preținse artistice cum sunt picturile cu prezentarea formelor nude, poeziile cu aluziuni triviale, jocurile cu mișcări triviale și întreaga literatură cu conținut pornografic. Considerând în general faptul, că luxul se manifestă prin satisfacerea cu mijloace pur materiale a poftelor senzuale și a vanităților personale, omul, stăpânit de această patimă, în totdeauna este cuprins și de un alt viciu odios numit egoism, care îngustează cu totul orizontul moral al vieții și nimicește ori ce nizuință către avânturile superioare, spre perfecțiunea adevărată. Drept acea egoistul ca și luxuosul preocupat numai de sine însuși, întunecându-și mintea, devine sclav al poftelor sale, cari nu-i permit a-și impune nici un scrupul în căutarea și alegerea căilor nici a mijloacelor, cu cari să poată mulțumi acest demon intern al său. Astfel luxuoșii și egoiștii sunt a se privi ca cele mai periculoase elemente ale societății, căci aceștia cuprinși de prea marea iubire de sine nu pot avea simț pentru nevoile altora, nici nu se pot determina să se sacrifice pentru alții. Și fiindcă este în deobște recu-

noscut, că baza ori cărei societăți, și prin urmare și a ori căruia stat, o formează moralitatea și virtutea provenită din dragoste către aproapele și din credința în D-zeu, pe cari egoiștii și luxuoșii nu le pot avea și nici nu le pot cultiva, ei prin cultul lor vicios devin subminătorii și ruinătorii ori cărei societăți, care pentru a se putea susține reclamă dela membrii săi altruism împreună cu sacrificiu precum și solidaritate întemeiată pe abnegațiune și manifestată prin umilință și cumpătate dar mai ales prin înfrânarea poftelor și prin respectarea bunelor moravuri, cari luxuoșilor în special le sunt cu totul inaccesibile și neconvenabile. Mântuitorul lumii Isus Hristos cel mai adânc pătrunzător și cunoscător al cauzelor răului din lume, combate luxul și dă îndemnuri pentru înfrânarea poftelor, prin parabolele sale pline de învățături grăind: „Nimenia nu poate sluji la doi domni, căci: sau pe unul va iubi și pe altul va urî, sau de unul se va ține și de altul nu va îngriji; nu puteți sluji lui D-zeu și lui Mamona“. Petru aceasta grăesc vouă: „Nu vă îngrijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Au nu sufletul este mai mare decât hrana și trupul decât haina? . . . Deci nu vă îngrijiți zicând, ce vom mânca sau ce vom bea sau cu ce ne vom îmbrăca? Că acestea toate neamurile păgâne le caută, că știe Tatăl vostru cel ceresc că trebuință aveți de acestea toate. Ci căutați întâi împărăția lui D-zeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă“.

Constantin Flămându
profesor.

Preotul și vestirea Evangheliei.

Citeam într'o carte cum păstorul Funke se îndeletnicia într'o zi cu așezarea unei sobe în biserică. La acest lucru era ajutat de un enoriaș al său. După puțină vreme creștinul se întoarse către el și zise: „Stai Domnule Pastor — numai să nu uităm, că soba principală trebuie să stea colo sus pe *amvon*“.

Mare adevăr a spus țăranul acela simplu. El este actual în toate timpurile și mai ales în zilele noastre. Prin el strigă

atâtea suflete dornice de căldura sufletească a Evangheliei lui Christos. Vânturile reci ale păcatului suflă cu putere peste sufletul omenirii și din vârtejul lor se desprinde un strigăt desperat de mântuire: ne-a înghețat cugetul și nămeții morții de veci ne cuprind, desmormoțiți-ne voi cu suflul vieții voastre!

Glasul acesta trebuie să afle răsunset în inima păstorului și nepăsarea să fie înlocuită cu conștiința datoriei ce avem de-a propovădui neîncetat mântuirea adusă de Fiul lui Dumnezeu. Când Isus Christos a trimis în lume pe ucenicii săi a zis: „drept aceea mergând învățați toate neamurile... să păzească toate câte am poruncit vouă“ (Mat. 28. 19-20). Această poruncă sfântă, a fost norma vieții apostolilor, pretutindenea cuvântul lui Dumnezeu se auzia „și grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire“ (F. A. 4. 31). Ioan Gură de Aur vrând să arate însemnătatea predicii zice: „Cu ce învinse Pavel pe Iudei în Damasc? Din ce cauză se trimise el în Tars? Din ce cauză îi urmă Dionisie în Atena și căzu Eutihie de pe tractul de sus al casei? Din ce cauză aseamănă diaconii pe sf. Pavel cu Mercur? Pentru puterea cuvântului său!“ Asemenea apostolilor și noi urmașii lor avem aceleași datorii. Porunca Mântuitorului „mergând învățați toate neamurile...“ o primim și noi de-odată cu primirea darului sfânt prin punerea mânilor arhieresti. Pentru îndeplinirea ei ca preot vei folosi toate mijloacele cum sunt liturgisirea, plinirea sfintelor taine conform gradului ierarhic, celebrarea diferitelor funcțiuni cuprinse în Molitvelnic, dar mai presus de toate să străluciască *predica*. Centrul motoric să fie „sabia cuvântului lui Dumnezeu“ care străbate până la adâncurile sufletului.

Aceasta o cere însuși Mântuitorul, care numai cu cuvântul a schimbat întreaga viață a omenirii dând adevărată direcție spre un ideal demn de năzuit: fericirea veșnică. Tot aceasta o cere și omenirea actuală, turma mică duhovnicească a fiecărui păstor strigă și așteaptă să vină omul care să se atingă de ranele sale; nădăjduște asemenea lui Iair și văduvei din Nain să vină deșteptătorul sufletului; chiamă asemenea lui Simon leprosul intrarea noastră în casa sufletului lor ca să

alungăm duhul cel rău ce paște viața ei, ca din îndrăciții laturilor Gheorghesei, cere ajutor ca și Petru căci se cufundă în valurile păcatelor. „La cine ne vom duce, voi aveți cuvintele vieții eterne“.

Dacă în noi stă puterea mântuirii celor rătăciți și dornici de o viață adevărată, atunci să nu stăm la îndoială. Campania de luptă împotriva păcatului trebuie dusă cu orice preț, „lumina lui Christos să lumineze tuturor!“ Ca slujitori ai lui Dumnezeu să fim la chemarea noastră „Propovăduiește cuvântul, stăi asupra cu vreme și fără de vreme... fă lucrul evanghelistului“ (II. Tim. 4. 2, 5).

Cunoscând deci datoria imperioasă de-a predica cuvântul lui Dumnezeu neîncetat, cine se va putea abate dela aceasta? Astăzi *amvonul* trebuie să fie izvorul din stânca, ce-a adăpat poporul însetat al lui Dumnezeu. Lumca de acum încă se află rătăcind pe căile fărădelegilor, setea după o viață mai adevărată și morală începe să se simtă și atunci singurul remediu este cuvântul lui Dumnezeu, el vine ca un izvor curat să invioreze mințile înfrigate ale oamenilor de azi.

La sate ca și la orașe, predicatorul trebuie să propovăduiască. Numai prin liturgisire, fie ea cât de mareț săvârșită, nu putem satisface îndeajuns dorințelor sufletești; se așteaptă ceva mai mult, cuvântul lui Dumnezeu. Nu încape nici o obiecțiune împotriva acestei aserțiuni, întrucât numai auzind cuvântul lui Dumnezeu poate să se trezească în inimi dorul după o fericire adevărat veșnică. Concluzele multora ce se conzolează cu fraza: „înzădar predici, te ascultă dar nu fac; de ce să te muncești degeaba?“ — nu sunt întemeiate. Să nu perdem din vedere exemplele din viețile marilor oratori creștini. Voiu aminti numai pe fer. Ambrozie, care a adus la creștinism pe fer. Augustin numai cu puterea cuvântului. Oare azi nu se pot întâmpla cazuri analoage în viața oricărui păstor sufletesc?

„Toate sunt cu puțință celui ce crede“ zice sfânta Scriptură. Și predicatorul nu va semăna ca și cum n'ar avea ce, nici nu se va lupta cu văzduhul, dacă va ști *ce* și *cum* să predice. În aceste două întrebări stă posibilitatea mântuirii sufletești când le știi aplica. Iar mai presus de a-

cestea este dragostea și căldura vieții sufletești a predicatorului, ce-o are către Mântuitorul. El este tiparul ce toarnă sufletele în diferite forme, oglinda în care toți caută să-și vadă fața. Când „soba principală stă sus colo pe amvon“ atunci desmormirea sufletelor a început. Viața noastră întreagă să fie o împlinire a poruncilor Mântuitorului; faptele, gândurile, vorbele și toate mișcările să vorbească despre dragostea ce păstrăm lui Isus și atunci predica noastră are rezultatul dorit. Însuși Domnul ne asigură de aceasta: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pre Tatăl vostru cel din ceruri“.

Când în fiecare vestitor al Evangheliei vei vedea pe Mântuitorul reîntrupat și-ⁿ inima lui se va naște Cel din ieslea sărăcăcioasă a Betleemului, atunci stâlpii puternici ai păcatului vor cădea zdrobiți în fața puterii cuvântului lui Dumnezeu.

Suntem în preajma praznicului a 50 de zile ce-ne amintește de pogorârea Duhului Sfânt asupra Apostolilor. Deie Domnul ca în inima fiecărui să ardă focul nestins al cuvântului dumnezeiesc și peste creștetul predicatorului să plutească în totdeauna inspirația nevăzută a limbilor de foc din ziua a 50-a de după învierea Domnului.

Trimité Doamne și nouă — asemenea Apostolilor — Duhul Tău ca să putem vesti ne'ncetat lumii mântuirea Ta.

Preot: *T. Ciuruș-senior.*

Scopul și valoarea culturii în raport cu religia.

Motto: Toate chestiunile mari de cultură ale omenirii atârnă de întrebarea dacă se găsește câte odată un număr de oameni, cari pun onoarea... mai presus de viață.... *Langbehn.*
Citi. de N. Popoviciu în „Naționalism sau Democrație“.

În conceptul ce urmează — observând motto-ul de care m'am servit — mi-am propus să prezint o sinteză a unor reflexii în care încerc să expun paralela între felul de a fi al culturii limitată la viața de toate zilele“... și cultura creștină.

Privind cultura prin prima latură a pro-

blemei enunțată constatăm că, idealul sau scopul său constă în tendința de-a crea ideale, ale căror apariții fantomatice, în viața socială, se succed ca ploaia în zilele lui April, menită a dispărea îndată ce apare pe orizont soarele strălucitor, sau ca niște vise mai mult sau mai puțin urâte din nopțile târzii, cari se perd în neantul inconștientului, îndată ce în haosul de imagini fugare intervine conștiința ca arbitru imparțial.

Acestor „construcții“, mai mult sau mai puțin fictive, printr'o formă cât mai seducătoare caută fie prin străduințe individuale, accidentale, fie colective, să le impune „tăria necesară“, să indice motivul care să stimuleze la acțiune, la aprobare și supunere față de ele. Motive cari sunt atât de anemice încât ultimul lor argument, este evident că nu poate fi decât, constrângerea prin forță....

Acești „speculatori de ideale“ își dau seamă cât de sarbede și goale sunt acele, așa numite adevăruri, pe cari le trimbițează cu atâta emfază; dar ca totuși să nu fie bănuți personal de rea credință, din motive de prudență deci pun la baza adevărului noțiunea de utilitate socială „binele public“....

Cum se împacă progresul, care constă în încadrarea adevărului, binelui și frumosului în viața socială, cu această doctrină utilitarisă? Cum se armonizează ceea ce e util pentru societate cu egoismul individului?... Este foarte firesc, ca după răspunsurile foarte dubioase ce le primim la aceste întrebări, să ne întrebăm cu îngrijorare: adevărul privit prin prisma utilității, ce garanță prezintă față de nestabilitatea și capriciile vremii?!

Privind printr'o prismă mai clară și sub un aspect mult mai profund își fixează Religia idealul culturii sale. Acest ideal constă în comunitatea, legătura intimă cu ființa supremă, care este quintesența adevărului, bunului și frumosului. Plenitudinea tuturor perfecțiunilor pe cari dibuind le caută cultura profană, cultura fără Dzeu....

O deosebire fundamentală între aceste două feluri de a vedea este că până când Religia privește idealul culturii sale ca un ce activ, viu și personal, a cărui dorință constă în faptul de a se descoperi și în

a fi aflat spre folosul omenirii, până atunci idealul culturii profane privit în senz material, este pasiv, impersonal și indiferent față de scrutătorii și cercetătorii săi. Pentru omul de cultură religioasă idealul său există ca o realitate îndubitabilă și veșnică, pentru omul de cultură profană idealistă, trebuie inventat, susținut și alimentat cu surrogate, îmbrăcat în iluzii, temporar și efemer, care trăește și moare deodată cu inventatorii și susținătorii săi.

„Nimic nu se crează ci totul se transformă“, lege fundamentală în lumea fizică are valoare și în latura culturală. Premisele culturii precum și scopul ei nu se crează ci se descopăr mai obscur sau mai clar, fapt care ne îndreptățește să vorbim despre o evoluție a culturii. Ele există ca o realitate veșnică, vie și imutabilă, căci altcum sforțările omenești ar fi nejustificate....

Religia a prins sensul culturii. Voința Ființei supreme, în care constă perfecțiunea desăvârșită, este scopul culturii și a omenirii, căci scopul omenirii trebuie să fie justificat prin cultura sa.

În ființa Divină adevăr, bine și frumos se contopesc, sunt identice, sau mai bine zis din Ființa absolută, unică, se răsfrâng aceste raze pe cari noi obișnuim să le numim adevăr, bine și frumos, din cari apoi facem scopuri esențial deosebite. Religia ne arată idealul ca „o realitate“ vie, personală și conștientă. Tinzând către El în mod indirect se făurește adevărata cultură, despre care Mântuitorul Hristos spunea: „Ceriul și Pământul vor trece dar cuvintele mele nu vor trece.“ Religioniunea creștină — spune Montesquieu în opul său „L'Espirt de lois“ — care pare că nu are în vedere decât fericirea noastră în viața cealaltă, face fericirea noastră și în viața pământească. . . .

Cultura cu caracter etic conține în sine divinul. Este reflexia divinului. Trăind în această cultură justificăm scopul existenței noastre, căci prin această viețuire promovăm scopul culturii adevărate care constă în întronarea adevărului, binelui și frumosului în viața societății cât și scopul religiei, care constă în cunoașterea lui Dumnezeu, în care fapt constă viața de veci — după cuvintele Mântuitorului.

Cultura în sine, atât cea profană cât și cea religioasă, a cărei sferă este cu mult mai largă după cum am văzut, se comite o mare greșală când este privită ca scop în sine. Ea nu este decât un mijloc. Dacă acest mijloc este adevărat, drept atunci și viața pe care o stimulează și o promovează este cea adevărată. Cultura adevărată este deci un mijloc necesar al viețuirii drepte și cinstitute.

Existența și trăinicia unei culturi este strâns legată de *sacrificiul personal*. Cultura se naște prin sacrificiu, trăește prin sacrificiu și moare când lipsește acest element, întocmai cum se naște pomul din semință, se desvoaltă frumos dacă aceea semință are o putere germinativă mare și moare deodată cu ea dacă seminței îi lipsește total această putere....

Cultura integral privită o putem defini deci: rezultatul sacrificiului depus de personalitățile mari pe altariul vieții adevărate.

O pierdere mai mică pentru un câștig mai mare este un principiu fundamental al vieții.

Prin creștinism, vieții acesteia — care constă din suma tuturor acțiunilor strict individuale deci implicit și culturii, i-se dă o importanță veșnică în măsura în care sunt (acțiunile) isvorâte dintr'un „cuget drept și o inimă curată“.

Responsabilitatea ce o simte omul față de acest senz mai înalt al vieții este criteriul cu ajutorul căruia se constată și care totodată dă trăinicia acțiunilor sale, care le imprimă pecetea vieții sau a morții....

În acest punct Religia se identifică cu cultura, izvoresc din aceeași trebuință internă, tind către același scop, se servesc de aceleași elemente: sacrificiul și iubirea la baza cărora stă *conștiința responsabilității*.

Sacrificiul „omului mare“ și sacrificiul Mântuitorului se întâlnesc într'o apoteoză sfântă formând mărețul fruct al progresului, prin care omenirea viează, prosperă, realizând astfel scopul ei ultim de a fi desăvârșită precum Tatăl a voit să fie și după cum Însuși este desăvârșit....

„Cei cari nu cred într'o altă lume, sunt morți încă în această viață.“

Lorenzo de Medici.

Sofroniu Bulz,
stud. în teol.

Cătră studențimea creștină din țară

Un apel al societății „Academia ortodoxă”
din Cernăuți.

La inițiativa dlui profesor Dr. Nicolae Cotos, decan al Facultății de teologie din Cernăuți, a luat ființă în sânul Societății acad. teol. „Academia Ortodoxă”, o secție pentru „abstinență integrală de alcool”, având ca scop să combată prin toate mijloacele permise de Stat și sf. Biserică, alcoolismul, dușman actual și periculos pentru țara noastră.

Deunăzi s'a făcut la societatea susnumită deschiderea solemnă a acestei secții, ținând o conferință președintele secției studentul Ilie Imbrescu cu subiectul: „Studențimea și alcoolismul” în care a tratat despre chemarea studenției și rolul ei în țara noastră, despre problemele impuse studenției și în deosebi despre motivele pentru cari se cere dela studenție combaterea alcoolismului și în consecință necesitatea de a se crea o organizare studențească de propagandă antialcoolistă.

Toți oratorii au rostit cuvinte de aprobare și încurajare pentru începerea acestei propagande din partea studenției.

Frați Studenți creștini!

Iubindu-ne „cu adevărat” Țara, suntem datori ca, studiind temeinic problema alcoolismului, să ne asociem cu toții pentru a realiza înlăturarea acestei plăgi, prin mijloace înțelepte. — Deci, răs gândire și deplină hotărâre dela toți, și vom putea contribui și noi cu munca noastră pentru renașterea și progresul Neamului.

Toate părerile și propunerile provizorii privitoare la această chestiune, rugăm să fie trimise la Societatea academică teologică „Academia Ortodoxă”, Secția pentru abstinență integrală de alcool din Cernăuți.

Comitetul Secției

pentru abstinență integrală de alcool dela
Soc. „Academia Ortodoxă” din Cernăuți.

Scotus Viator la Cluj.

Marele filoromân și bunul nostru prieten, cetățean de onoare al Clujului a sosit Marți în 6 Iunie aici și a fost întâmpinat de toată suflarea românească cu cele mai vii simpatii și urări de bine.

Patriarhul Miron la Ierusalim. În „ziua eroilor” Patriarhul Miron în biserica dela Golgota, asistat de clerul Sf. Mormânt, a oficiat un parastas pentru sufletele eroilor români. A ținut apoi o predică, în care a spus, că soldații români s'au sacrificat nu numai pentru țară și popor, ci și pentru credința creștină.

Schimbarea Guvernului. Duminică în 5 Iunie — a demisionat pe neașteptate, Guvernul *Generalului Averescu*, încredințându-se cu formarea cabinetului dl *Barbu Știrbeiu*. Încă în aceeași zi premierul numit a format Guvernul de tranziție cu domnii A. Lapedatu la Culte, Dr. Lupu la Instrucție, Argetoianu la Domenii, M'ni Popoviciu la Finanțe, — Dr. Sever Dan subsecretar de Stat la Finanțe, N. Cipăian subsecretar la Agricultură. Revenirea domnului A. Lapedatu la Culte — ne îndreptățește la cele mai bune nădeжди, căci D-sa și în guvernarea anterioară a înțeles mai mult ca alții nevoile și lipsurile eparhiei noastre — și cu dorința, ca să rămână la acest departament și în Guvernul definitiv ce să va alcătui după alegeri — trimitem și pe calea aceasta cele mai sincere urări de bine și felicitări.

Danii pentru Catedrală au mai sosit dela următorii marinișoși donatori: Preotul Petre Sămărghitan din Cucerdea 500 lei, Ionel Comșa director general la Banca Centrală Cluj 5000 lei, Fabrica de sticlărie Turda 5000 lei, Industria sărinei s. a. Cluj 10.000 lei, „Lassenco” s. a. de transporturi Cluj 200 lei, N. B. Perry 500 lei, Inginer Aron Maksai 200 lei, General de divizie Nicolae Petala București 1740 lei, Preotul Nestor Mancu din Ocoliş 1000 lei, Preotul Ioan Frâncu din Cetea 390 lei, Preotul Ioan Ursa din Meteș 500 lei, Parohia Geoagiul-de-Sus 1025 lei, Dr. Cârlig medic 1100 lei — Total Lei 27.155.— b. Colecta anterioară . . . Lei 342.342·20 b. Totalul general . . . Lei 369.497·20 b.

În amintirea studentului martir Petrovici. Duminică în 5 Iunie s'a fixat în zidul băncii „Economul” o placă comemorativă pentru studentul Oct. Petrovici, ucis de Săcui în Decembrie 1918.

† **Virgil Gheție**, elev de liceu cl. VIII., fiul preotului și colaboratorului nostru Ștefan Gheție din Văleni a reposat la 23 Maiu în etate de 18 ani. Fiei țarina ușoară. — Exprimăm familiei condolările noastre.

Congresul preoților. În zilele de 22 Iunie a. c. se va ține, în București, congresul „Asociației generale a preoților”. Programul desbaterilor cuprinde: 1. Alegerea comitetului. 2. Discuții asupra greutăților ce se întîmpină în aplicarea noiei legi de organizare bisericească. Darea de seamă a Asociației se poate ridica dela protopopiate.

„Ziua Eroilor” a fost sărbătorită la Cluj cu mult fast. După serviciul divin oficiat la biserică, la care a luat parte clerul în frunte cu P. S. Episcop Nicolae și toate autoritățile civile și militare, s'a format un impozant cortegiu, care în acordurile muzicii militare și cântările funebre ale corului episcopiei s'a îndreptat spre cimitirul militar. Aci s'a săvârșit iarăși un scurt serviciu divin, după care a vorbit col. Bulbuc reprezentantul Armatei, prof. P. Cureau din partea învățământului, prof. Victor Miklósi din partea minorităților și Eremiu reprezentantul studențimii, tuturora răspunzându-le protopopul Clujului N. Vasiiu, slăvind pe cei morți pentru patrie. După aceasta s'a sfințit monumentul aviatorilor căzuți pentru patrie.

Mitropolitul și poporul Bulgariei doresc vizita patriarhului României. Mitropolitul Ștefan al Sofiei a declarat că Biserica și poporul bulgar s'ar simți fericiți dacă Sanctitatea Sa Patriarhul României, dr. Miron Cristea, ar binevoi să viziteze Sofia, la întoarcerea Sa din Ierusalim. Mitropolitul Ștefan crede că această vizită ar avea multe urmări fericite în relațiunile dintre ambele state vecine.

† **Protopresbiterul Ioan Pepa** al Mehadiei, a încetat subit din viață în Caransebeș, Marți în 24 Maiu a. c. în etate de 65 ani, după o muncă cinstită și laborioasă de 40 ani în serviciul Bisericii și al eparhiei. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

România participă la expoziția internațională de avioane dela Praga. La Praga se va ține o mare expoziție internațională de avioane. România a fost invitată să participe la această expoziție. Industria aeronautică română va trimite la această expoziție un „Proto-Jaguar” și „Proto” de școală și antrenament. De asemenea va fi expus și un avion „Proto-Set”. România participă pentru prima oară cu industria ei aeronautică la o expoziție internațională. E un început bun și promițător. Aparatele cari se vor expune la Praga sunt admirabil executate și toți piloții străini cari sunt veniți la noi, în vederea concursului de avioane de vânătoare, s'au arătat mirați că o industrie așa tânără a putut face lucrări așa de bune și frumoase.

Curs popular de apicultură. La școala de apicultură din Turda, se vor ține dela 3—9 Iulie

10 lecțiuni și ședințe practice din domeniul apiculturii. Se primesc 50—60 persoane, preoți, învățători, agricultori ș. a. Locuință și masă în localul școlii, Ministerul agriculturii dând un ajutor zilnic de 25 lei pentru fiecare cursist. Înscrierile până la 15 Iunie la Școala de apicultură din Turda sau la Direcția generală a îndrumărilor agricole, Ministerul Agriculturii.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3838.

Ordin-Circular

cătră preoțimea din eparhia noastră.

Se aduce la cunoștința tuturor oficiilor parohiale și tuturor preoților, pentru știre și orientare, următoarea stare de lucruri cu privire la baptism :

Înalta Curte de Casație, prin deciziunea sa Nr. 902 din 22 Oct. 1926, a respins o reclamație de a șefului baptist din Arad, care cerea pe seama secției sale dreptul de cumpărare de realități.

Înalta Curte de Casație a constatat în deciziunea sa, că Asociația baptisă nu este persoană juridică, legal recunoscută și astfel nu are calitatea de a porni acțiuni și a sta în instanță: — că recunoașterea baptiștilor de cătră Ministerul ungar de Culte pentru Statul nostru nu are vigoarea unei recunoașteri prin lege; — că, legea ungară dela 1895 prin care se reglementa exercițiul singuraticelor culte, a fost scoasă din vigoare de Statul român, iar ordinele sau deciziunile date de fosta putere executivă ungară, prin cari se autoriza în puterea acelei legi funcționarea diverselor culte sau confesiuni religioase, nu se mai pot aplica; că, așa fiind autorizațiunile date de fostul Minister de Culte ungar unor asemenea asociațiuni religioase, au încetat de a mai avea vre-un efect *din momentul retragerii puterii politice a Statului ungar din ținuturile alipite*; că prin urmare, Asociația baptisă nu poate avea ființă legală înainte de ce și-ar exopera dela Statul român recunoașterea legală.

În legătură cu acestea Ministeriul Cultelor face cunoscut că azi, singura normă pentru existența și funcționarea sectelor este decizia Nr. 5734—1925. Aprobarea lui Apponyi din 1905 nu mai e în vigoare,

conform deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție“.

Prin urmare situația ereticilor baptiști este limpede: ei n'au ființă.

În consecință preoțimea noastră trebuie să știe, întâi de toate, că în viitor, până la votarea unei legi speciale de stat, *nu se mai pot face treceri legale la sectari*, și că trecerile, cari se vor fi făcut, nu au aceea putere legală, ce s'a crezut până la aducerea deciziunii Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De aceea, cei ce au făcut declarații de trecere la ereticii baptiști *după preluarea de Români a imperiului, n'au făcut declarații legale* și pot să fie reprimiți în sânul sfintei Biserici *numai prin simplă întoarcere* și nu mai au să facă declarații de întoarcere înaintea șefului baptist.

Tot astfel și acei creștini, cari au făcut declarații legale înainte de preluarea imperiului, întrucât ar dori să se întoarcă la sf. Biserică ortodoxă, pot să se întoarcă și să fie reprimiți la noi *fără declarații de trecere făcute înaintea căpeteniei baptiste*, deoarece declarațiile de trecere nu se pot face cu putere de lege înaintea șefului unei Asociații, care nici ea nu are atribuții de recunoaștere legală.

Prin urmare PP. CC. Părinți vor fi îndatorati, ca în toate cazurile categoriilor de mai sus de creștini ce ni-au fost furați, să caute ai lumina asupra situației și a căuta să-i atragă din nou la sânul sfintei noastre Biserici.

Consiliul Eparhial.

Apărători în procesele disciplinare.

Ordin-circular Nr. 3710.

Regulamentul nou disciplinar prevede în articolii 213—228 instituirea de apărători pe seama persoanelor date în judecata instanțelor bisericești. Acești apărători vor fi numiți conform regulamentului dintre preoții cu calificare completă ai eparhiei.

Invităm deci pe preoții noștri cari voesc să accepte această atribuție să își înainteze prin oficiul protopopesc cererea la Consiliul eparhial, iar P. on. domni protopopi să ne recomande cel puțin unul sau

doi din fiecare tract, care să fie potrivit precum și aplicat a primi această încredințare.

Cluj, la 17 Maiu 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 3692—1907.

COPIE

de pe adresa Ministerului Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Naționale Nr. 20928 din 11 Maiu 1927.

Noua Lege a Timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice publicată prin Monitorul Oficial Nr. 92 din 29 Aprilie a. c. și intrată în vigoare pe ziua de 1 Maiu 1927, conține dispozițiuni cari, nefiind aduse cât mai larg la cunoștința generală produc îngreunări și piedeci în rezolvarea diferitelor chestiuni. — Astfel în legătură cu sporirea timbrării petițiilor *dela 1.50 la 8 Lei*, fără orice alt timbru de ajutor, legea prevede că nu se vor mai da curs acelor cereri cari nu sunt suficient timbrate.

Art. 41 din lege spune: „Petițiunile dacă sunt netimbrate se vor înregistra, dar nu li se vor da curs decât după ce partea interesată va plăti taxa îndoită prin aplicarea de timbre imobile, cari se anulă de autoritate“.

Nr. 236/1927.

3—3

CONCURS:

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Muncel* cu filia Fălcușa, protopopiatul Dej, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă par. cu supraedificatele necesare.
3. Sesiune parohială de 16 jug. cad.
4. Lemne de foc.
5. În materă o zi de lucru, în filie 2 zile de lucru dela fiecare familie.
6. dela fiecare familie din filie 1 miertă de cucuruz desfăcat.
7. Stolele obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezenteze în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Dej, la 12 Mai 1927.

Oficiul protop. ort. din Dej în conțelegere cu cons. paroh. din aceste comune.

Teodor Hermann
protopop.